

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

4. juni 2015*

»Appel — statsstøtte — aftale mellem den ungarske stat og olie- og gasselskabet MOL om mineafgifter i forbindelse med udvinding af kulbrinter — senere ændring af et lovligt afgiftssystem med forhøjelse af satsen — afgiftsforhøjelse, som ikke gælder for MOL — afgørelse, som erklærer en støtte uforenelig med det indre marked — selektiv karakter«

I sag C-15/14 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 15. januar 2014,

Europa-Kommissionen ved L. Flynn og K. Talabér-Ritz, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

appellant,

den anden part i appelsagen:

MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt., Budapest (Ungarn), ved Rechtsanwältin N. Niejahr, og barrister F. Carlin,

sagsøger i første instans,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano, og dommerne S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger og F. Biltgen (refererende dommer),

generaladvokat: N. Wahl

justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 13. november 2014,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 22. januar 2015,

afsagt følgende

* Processprog: engelsk.

Dom

- 1 Europa-Kommissionen har med denne appel nedlagt påstand om ophævelse af Den Europæiske Unions Rets dom MOL mod Kommissionen (T-499/10, EU:T:2013:592, herefter »den appellerede dom«), hvorved Retten annullerede Kommissionens afgørelse 2011/88/EU af 9. juni 2010 om Ungarns statsstøtte C 1/09 (ex NN 69/08) til MOL Nyrt. (EUT 2011 L 34, s. 55, herefter »den omtvistede afgørelse«).

Retsforskrifter

- 2 Ungarn har lovgivet alle mineaktiviteter, herunder vedrørende kulbrinter, ved 1993. évi XLVIII. törvény a bányászatról (lov nr. XLVIII fra 1993 om minedrift, herefter »mineloven«). I henhold til mineloven udføres regelfastsættelsen af den minister, der er ansvarlig for miner, og den mineansvarlige myndighed, der kontrollerer mineaktiviteterne.
- 3 I mineloven bestemmes, at mineudvinding og -efterforskning kan foretages i henhold til to forskellige retlige ordninger. Minelovens §§ 8-19 fastsætter for de områder, som kvalificeres som »lukkede«, en koncessionsordning, der tildeles ved afslutningen af en udbudsprocedure for hvert lukket område, på grundlag af en kontrakt, der indgås mellem den ansvarlige minister for miner og den virksomhed, der har fået tilslag på kontrakten. Hvad angår de områder, der kvalificeres som »åbne«, som a priori er mindre rige på materialer, der kan udvindes, kan de udnyttes i henhold til en driftstilladelse, som udstedes af den ansvarlige myndighed for miner, såfremt ansøgeren opfylder de retlige krav.
- 4 I minelovens § 20 fastsættes de regler, hvorefter de mineafgifter, der skal betales til staten, fastlægges. Minelovens § 20, stk. 11, bestemmer, at mineafgiftens størrelse er en procentsats, der alt efter tilfældet er fastsat i mineloven, koncessionsaftalen eller i den aftale, der er indgået i henhold til minelovens § 26/A, stk. 5. Det følger af minelovens § 20, stk. 2-7, at mineafgiften fastsættes i henhold til mineloven, når udvindingsaktiviteten foretages i henhold til driftstilladelsesordningen.
- 5 Indtil 2008 lå mineafgiften for udvinding af kulbrinter, råolie og naturgas i henhold til driftstilladelse på 12% af værdien af den udvundne mængde for felter, der blev idriftsat efter den 1. januar 1998, eller fulgte af en matematisk formel, der tog hensyn til gennemsnitsprisen for naturgas købt af den offentlige gastjeneste, med en mindstesats på 12% for naturgasfelter, der blev idriftsat før den 1. januar 1998.
- 6 Minelovens § 26/A, stk. 5, bestemmer, at når et mineselskab, der udøver sine aktiviteter i henhold til en driftstilladelse, dvs. for felter i et åbent område, ikke har påbegyndt sin produktion inden for fem år fra tildelingen af tilladelsen, kan mineselskabet anmode den ansvarlige minemyndighed om at forlænge denne tidsfrist én gang med op til fem år. Såfremt denne myndighed giver tilladelse, fastsætter en kontrakt mellem den ansvarlige minister for miner og mineselskabet for de forlængede felter mængden af materialer, der danner grundlag for beregningen af mineafgiften og dennes størrelse, der skal være højere end den sats, der fandt anvendelse på tidspunktet for ansøgningen om forlængelse, uden at være højere end 1,2 gange denne sats (herefter »forlængelsesafgiften«). Såfremt ansøgningen om forlængelse vedrører mere end to minefelter, finder forlængelsesafgiften anvendelse på alle mineselskabets minefelter med en varighed på mindst fem år (herefter »den forhøjede mineafgift«). Såfremt ansøgningen om forlængelse vedrører mere end fem minefelter, kan der også opkræves en engangsbetaling, som ikke må overstige 20% af det beløb, der skal betales i overensstemmelse med den forhøjede mineafgift.
- 7 2007. évi CXXXIII. törvény a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény módosításáról (lov nr. CXXXIII af 2007 om minedrift om ændring af lov nr. XLVIII af 1993, herefter »den ændrede minelov«), som trådte i kraft den 8. januar 2008, foretog en ændring af mineafgiftssatsen.

- 8 Således fastsætter den ændrede minelovs § 20, stk. 3, en sats på 30% af værdien af den udvundne mængde for felter, der er idriftsat mellem den 1. januar 1998 og den 31. december 2007, at den eksisterende matematiske formel i henhold til minelovens ordning for naturgasfelter idriftsat inden den 1. januar 2008 anvendes med en minimumsafgift på 30%, og at der anvendes en differentieret mineafgift for felter, hvis drift er påbegyndt efter den 1. januar 2008, alt efter mængden af råolie eller naturgas, der udvindes, dvs. en årlig sats på 12% for en årlig produktion, der ikke overstiger 300 mio. m³ naturgas eller 50 kt råolie, en sats på 20% for en produktion på 300-500 mio. m³ naturgas eller 50-200 kt råolie og en sats på 30% for en produktion, der overstiger 500 mio. m³ naturgas eller 200 kt råolie. Endelig forhøjes den skyldige afgift for alle felter, uanset hvornår de blev taget i drift, med 3% eller 6%, hvis Brent-tillægget på råolie overstiger henholdsvis 80 eller 90 US-dollar (USD).
- 9 § 235 i 2008. évi LXXXI. törvény egyes adó- és járuléktörvények módosításáról (lov nr. LXXXI af 2008 om ændring af skatte- og afgiftssatser) ændrer mineloven ved at nedsætte mineafgiften for felter sat i drift fra den 1. januar 1998 til og med den 31. december 2007 og minimumssatsen for mineafgiften for naturgasfelter idriftsat inden den 1. januar 1998 til 12%. Ændringen trådte i kraft den 23. januar 2009.

Sagens faktiske omstændigheder

- 10 MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (herefter »MOL«) er et selskab med hjemsted i Budapest (Ungarn), hvis hovedaktiviteter består i prospektering og udvinding af råolie, naturgas og gasprodukter, transport, opbevaring og distribution af produkter lavet af råolie til engros- og detailniveau, transport af naturgas samt produktion og salg af alcener og polyolefiner.
- 11 Den 19. september 2005 ansøgte MOL om forlængelse af tilladelsen til minedrift for 12 af sine kulbrintefelter, som selskabet havde opnået tidligere på basis af en tilladelse, og som selskabet endnu ikke havde startet udvinding inden af.
- 12 Den 22. december 2005 indgik den ansvarlige minister for miner og MOL en aftale om forlængelse på grundlag af minelovens § 26/A, stk. 5, for de 12 kulbrintefelter (herefter »2005-aftalen«), hvorved tidsfristen for at påbegynde udvindingen af disse 12 kulbrintefelter blev forlænget med fem år, og den forlængelsesafgift, som MOL skal betale til staten, blev fastsat, nemlig 12% x 1,050 for det første år, dvs. 12,600%, 12% x 1,038 for det andet år, dvs. 12,456%, 12% x 1,025 for det tredje år, dvs. 12,300%, og 12% x 1,020 for det fjerde og femte år, dvs. 12,240%).
- 13 I henhold til 2005-aftalens punkt 4 fandt den forhøjede mineafgift anvendelse, for en periode på 15 år at regne fra aftalens ikrafttrædelse, på alle MOL's felter, der allerede var i drift i henhold til en driftstilladelse, dvs. 44 kulbrintefelter, hvis produktion var påbegyndt efter den 1. januar 1998, og 93 naturgasfelter, hvis produktion var påbegyndt inden denne dato. Den forhøjede mineafgift for det femte år i forlængelsesperioden finder anvendelse indtil det 15. år. For naturgasfelter finder forhøjelsesfaktoren for hver af de fem forlængelsesår anvendelse på den matematiske formel, der er fastsat i minelovens § 20, stk. 3, litra b), idet forhøjelsesfaktoren for det femte år finder anvendelse indtil det 15. år.
- 14 I 2005-aftalens punkt 6 fastsættes betalingen af en engangsbetaling på 20 mia. ungarske forint (HUF).
- 15 I nævnte aftales punkt 9 bestemmes, at forlængelsesafgiftssatsen, den forhøjede mineafgiftssats, beregningsgrundlaget, procentsatsen og alle de faktorer, der bruges til at beregne disse afgifter, under hele 2005-aftalens varighed fastsættes ved selve bestemmelserne heri, og at satserne bestemt i denne aftale forbliver uændrede eller konstante under hele denne varighed.

- 16 2005-aftalens punkt 11 forbyder parterne ensidigt at opsiges denne aftale, med undtagelse af det tilfælde, hvor tredjemand erhverver mere end 25% af MOL's kapital. Denne bestemmelse fastsætter endvidere, at den nævnte aftale træder i kraft ved afgørelse fra den mineansvarlige myndighed. Denne afgørelse blev truffet den 23. december 2005, hvilket bekræftede forlængelsen af fristen for at påbegynde udvindingen af de 12 kulbrintefelter samt de betalinger, der er pålagt MOL og fastsat ved 2005-aftalen.
- 17 Efter den 14. november 2007 at have modtaget en klage underrettede Kommissionen ved skrivelse af 13. januar 2009 de ungarske myndigheder om, at den havde besluttet at indlede en officiel undersøgelsesprocedure i henhold til artikel 88, stk. 2, EF vedrørende 2005-aftalen, for så vidt som denne fritog MOL for forhøjelsen af mineafgiften i henhold til den ændrede minelov. Kommissionen fandt, at 2005-aftalen og bestemmelserne i den ændrede minelov var en del af én og samme foranstaltning (herefter »den anfægtede foranstaltning«), som havde givet MOL en uberettiget fordel og således udgjorde statsstøtte som omhandlet i artikel 87, stk. 1, EF. Ved skrivelse af 9. april 2009 fremsatte Ungarn sine bemærkninger til beslutningen om at indlede en formel undersøgelsesprocedure, hvori den bestred, at den nævnte foranstaltning udgjorde statsstøtte.
- 18 På baggrund af bemærkninger afgivet af MOL og Magyar Bányászati Szövetség (den ungarske sammenslutning af mineselskaber), og efter at Ungarn den 21. september 2009 og 12. januar 2010 havde fremsendt de dokumenter, som Kommissionen havde anmodet om, vedtog Kommissionen den 9. juni 2010 den omtvistede afgørelse, hvorefter den anfægtede foranstaltning udgjorde statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, TEUF, som var uforenelig med fællesmarkedet, og at Ungarn skulle tilbagesøge støtten fra MOL.

Sagen for Retten og den anfægtede dom

- 19 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 8. oktober 2010 anlagde MOL sag med påstand om, principalt, annullation af den omtvistede afgørelse og subsidiært annullation af den omtvistede afgørelse, for så vidt som den kræver tilbagesøgning af de pågældende beløb.
- 20 MOL fremførte tre anbringender til støtte for sit søgsmål om henholdsvis tilsidesættelse af artikel 107, stk. 1, TEUF, og artikel 108, stk. 1, TEUF samt af artikel 1, litra b), nr. v), og artikel 14, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af [artikel 108 TEUF] (EUT L 83, s. 1).
- 21 Ved det første anbringende bestred MOL kvalifikationen af den anfægtede foranstaltning som statsstøtte.
- 22 Retten undersøgte særligt dette anbringendes andet argument, som vedrørte den anfægtede foranstaltnings manglende selektivitet. I den forbindelse bemærkede Retten først i den appellerede doms præmis 54, at der med hensyn til anvendelsen af artikel 107, stk. 1, TEUF skal tages stilling til, om en statslig foranstaltning som led i en bestemt retlig ordning kan begunstige »visse virksomheder eller visse produktioner« i forhold til andre virksomheder, der under hensyntagen til det formål, der forfølges med den pågældende ordning, befinder sig i en tilsvarende faktisk og retlig situation.
- 23 Herefter fastslog Retten i den appellerede doms præmis 62, at den anfægtede foranstaltning i nærværende sag udgøres af to elementer, nemlig 2005-aftalen, som fastsætter mineafgiftssatsen for alle MOL's minefelter, der er sat i drift eller forlænget, for hvert år i aftalens 15-årige varighed, og den ændrede minelov, som forhøjer mineafgiftssatsen for alle de kulbrintefelter, der er dækket af en udvindingstilladelse, uden at den indeholder bestemmelser om felter, der allerede har været genstand for en aftale om forlængelse.

- 24 Endelig bemærkede Retten i den appellerede doms præmis 63, at de afgifter, der var fastsat i henhold til 2005-aftalen, og som fandt anvendelse både på idriftsatte felter og på felter, der var omfattet af en forlængelse af udvindingstilladelsen, var højere end de lovpligtige afgifter, der fandt anvendelse, da aftalen blev indgået, og fastslog på denne baggrund, at denne aftale ikke indeholdt et statsstøtteelement som omhandlet i artikel 107 TEUF.
- 25 I den appellerede doms præmis 64 og 65 fastslog Retten endvidere, at når en medlemsstat indgår en aftale med en økonomisk aktør, som ikke indeholder et statsstøtteelement som omhandlet i artikel 107 TEUF, er den omstændighed, at de betingelser, der ligger uden for denne aftale, efterfølgende ændres på en sådan måde, at denne aktør indrømmes en fordel, ikke tilstrækkelig til, at aftalen og den senere yderligere ændring af de omkringliggende omstændigheder hertil samlet set kan anses for at udgøre statsstøtte.
- 26 I den appellerede doms præmis 66 fandt Retten derimod, at det ville forholde sig anderledes, hvis bestemmelserne i den indgåede aftale var foreslået ensidigt af staten til en eller flere aktører og ikke på grundlag af objektive kriterier, der følger af en tekst af generel rækkevidde, og som gælder for alle aktører. Retten præciserede imidlertid, at den omstændighed, hvorefter kun en enkelt aktør har indgået en aftale af denne art, bl.a. kan følge af mangel på interesse fra andre aktører, og denne omstændighed er således ikke tilstrækkelig til at godtgøre, at aftalen er selektiv.
- 27 Endelig bemærkede Retten i den appellerede doms præmis 67, at med henblik på anvendelsen af artikel 107, stk. 1, TEUF kan flere kombinerede elementer kvalificeres som statsstøtte, hvis disse elementer, henset til deres kronologi, deres formål og virksomhedens situation på tidspunktet for deres vedtagelse, er så tæt forbundne, at det er umuligt at adskille dem fra hinanden (jf. i denne retning dom Bouygues og Bouygues Télécom mod Kommissionen m.fl. og Kommissionen mod Frankrig m.fl., C-399/10 P og C-401/10 P, EU:C:2013:175, præmis 103 og 104).
- 28 Retten udledte heraf, at en kombination af elementer, således som Kommissionen anførte i den omtvistede afgørelse, kan kvalificeres som statsstøtte, når staten handler på en sådan måde, at den beskytter en eller flere erhvervsdrivende, der allerede er til stede på markedet, ved at indgå en aftale med dem, hvorved de indrømmes sikrede afgiftssatser for hele aftalens varighed, mens staten har til hensigt senere at udøve sin lovgivningsmagt til at forhøje afgiftssatsen, hvorved de andre eller nye aktører på markedet eller aktører, der allerede var til stede på markedet, behandles ugunstigt.
- 29 På baggrund af disse betragtninger undersøgte Retten, om Kommissionen i det foreliggende tilfælde med rette kunne finde, at den anfægtede foranstaltning var selektiv.
- 30 For det første analyserede Retten i den appellerede doms præmis 70-73 de retlige rammer for indgåelsen af 2005-aftalen. Den bemærkede i den forbindelse, at minelovens § 26/A, stk. 5, som giver mulighed for at ansøge om forlængelse af minerettigheder, ikke forekommer at være en selektiv bestemmelse, og at det heller ikke følger af denne bestemmelse, at de ungarske myndigheder kan afvise at indlede forhandlinger med henblik på at indgå en sådan aftale. Retten fastslog ligeledes, at selv om ethvert mineselskab kan ansøge om forlængelse af sine minerettigheder, kan et sådant selskab imidlertid beslutte ikke at ansøge om forlængelse eller beslutte ikke at acceptere de satser, de ungarske myndigheder foreslår, således at der ikke indgås en aftale.
- 31 Hvad angår den skønsmargen, som de ungarske myndigheder er overladt i henhold til minelovens § 26/A, stk. 5, vedrørende forlængelsesafgiftens sats, der i givet fald afgør den forhøjede mineafgiftssats, fastslog Retten i den appellerede doms præmis 72, at en sådan skønsmargen ikke nødvendigvis kan anses for at begunstige visse virksomheder eller produktioner i forhold til andre og således medføre, at de indgåede aftaler om forlængelse er selektive, eftersom denne skønsmargen kan være berettiget af forskellige faktorer, som eksempelvis antallet af forlængede minefelter og deres størrelse vurderet i forhold til de minefelter, der allerede er sat i drift.

- 32 Hvad det foreliggende tilfælde angår fastslog Retten, at den ved minelovens § 26/A, stk. 5, tildelte skønsmargen giver myndighederne mulighed for at bevare ligebehandlingen mellem aktørerne, alt efter om de befinder sig i lignende eller forskellige situationer, ved at tilpasse sine afgiftsforslag til kendetegnene for hver fremsat ansøgning om forlængelse, og at skønsmarginen fremstår som udtrykket for skønsmargener, der er afgrænset ved objektive kriterier, som ikke er fremmede for det ved den pågældende lovgivning fastsatte afgiftssystem. Det var Rettens opfattelse, at den nævnte skønsmargen ved sin karakter adskiller sig fra de tilfælde, hvor udøvelsen af en sådan margen er forbundet med begunstigheden af en økonomisk aktør, eftersom den i det foreliggende tilfælde tjener til at afveje en yderligere byrde, der pålægges de økonomiske aktører, for at tage højde for bydende hensyn, der følger af ligebehandlingsprincippet.
- 33 Retten bemærkede endvidere i den appellerede doms præmis 73, at det følger af minelovens § 26/A, stk. 5, at forlængelsesafgiftssatsen, og i givet fald den forhøjede mineafgiftssats, alene fastsættes ved aftalen om forlængelse i henhold til minelovens § 20, stk. 11.
- 34 Retten konkluderede i den appellerede doms præmis 74 heraf, at den omstændighed, at de satser, der er fastsat for hvert år af aftalens gyldighed, er et resultat af en forhandling, ikke er tilstrækkelig til, at 2005-aftalen er selektiv, og at det kun ville have forholdt sig anderledes, såfremt de ungarske myndigheder havde udøvet deres skønsmargen ved de forhandlinger, der førte til denne aftale, på en sådan måde, at det begunstigede MOL, ved at acceptere et lavt afgiftsniveau uden objektiv grund, henset til formålet med afgiftsforhøjelsen ved forlængelse af udvindingstilladelser, til skade for enhver anden aktør, der havde ansøgt om forlængelse af sine minerettigheder, eller, hvis der ikke fandtes en sådan aktør, såfremt der forelå konkrete indicier på, at der fandtes en uberettiget fordelagtig behandling af MOL.
- 35 For det andet efterprøvede Retten, om Kommissionen har godtgjort, at 2005-aftalen er selektiv, bl.a. i betragtning af den klausul, der fastsætter den præcise sats for den forhøjede mineafgift for hvert år i aftalens 15-årige varighed, og af klausulen om, at de herved fastsatte satser ikke kan ændres.
- 36 I den forbindelse bemærkede Retten i den appellerede doms præmis 76, at mineloven er affattet generelt hvad angår de virksomheder, der kan være omfattet af nævnte lovs § 26/A, stk. 5. Retten fastslog ligeledes i den appellerede doms præmis 77, at Kommissionen i den omtvistede afgørelse blot havde konstateret, at MOL var den eneste virksomhed, der faktisk havde indgået en aftale om forlængelse i kulbrintesektoren. Ifølge Retten kunne dette forklares ved en mangel på interesse fra andre aktørers side og således ved, at der ikke forelå ansøgninger om forlængelse, eller ved, at der ikke var enighed mellem parterne om forlængelsesafgiftens sats. Retten udledte heraf, at indgåelsen af 2005-aftalen hvad angår disse to sidstnævnte tilfælde ikke kunne anses for at have selektiv karakter, eftersom de i mineloven fastsatte kriterier for indgåelse af en forlængelsesaftale er objektive og gælder for enhver potentielt interesseret aktør, som opfylder dem.
- 37 Endvidere fastslog Retten i den appellerede doms præmis 78, at MOL og Ungarn ved at fastsætte mineafgiftssatsen for hvert år i 2005-aftalens 15-årige varighed og ved at bestemme, at de herved fastsatte satser forbliver uændret, blot har anvendt minelovens § 20, stk. 11, og § 26/A, stk. 5.
- 38 Retten har desuden i den appellerede doms præmis 79 fremhævet, at de satser, der er fastsat i medfør af 2005-aftalen, finder anvendelse på alle MOL's minefelter, som allerede var sat i drift og omfattet af en udvindingstilladelse, dvs. på 44 kulbrintefelter og 93 naturgasfelter, hvorimod forlængelsen kun vedrører 12 andre felter, der ikke var sat i drift, da nævnte aftale blev indgået. Følgelig kan den omstændighed, at forhøjelsesfaktoren befinder sig under tærsklen på 1,2 og navnlig mellem 1,02 og 1,05, forklares objektivt ved det ringe omfang af de 12 felter, der var omfattet af forlængelsen, i forhold til de felter, der allerede var sat i drift i 2005. Eftersom Kommissionen ikke har undersøgt dette aspekt, fandt Retten, at den omtvistede afgørelse ikke indeholder noget indicium på en uberettiget

fortrinsbehandling af MOL, og at det ikke kunne antages, at MOL havde ret til en fordelagtig behandling i forhold til enhver anden virksomhed, der potentielt befandt sig i en situation, der kunne sammenlignes med MOL's.

- 39 Endelig fastslog Retten i den appellerede doms præmis 80, at selv om Kommissionen nævnte, at der forelå andre aftaler om forlængelse inden for sektoren for faste mineraler, forsøgte den ikke engang at indhente yderligere oplysninger fra de ungarske myndigheder og tog ikke hensyn til dem i den omtvistede afgørelse, hvoraf det desuden fremgår, at den anfægtede foranstaltnings selektive karakter følger af 2005-aftalens selektivitet og ikke af de udvundne mineralers art, de mineafgiftssatser, der gælder for disse kategorier af mineraler, eller den omstændighed, at disse satser ikke blev ændret senere. Retten udledte heraf, at Kommissionen ved den fulgte tilgang ikke tog hensyn til alle de elementer, hvorved den kunne have vurderet, om 2005-aftalen var selektiv i forhold til MOL under hensyntagen til den situation, der var skabt ved andre aftaler om forlængelse, som ligeledes var indgået i henhold til minelovens § 26/A, stk. 5.
- 40 Under hensyn til disse betragtninger konkluderede Retten i den appellerede doms præmis 81, at 2005-aftalens selektive karakter ikke kunne anses for godtgjort.
- 41 Retten anførte i den appellerede doms præmis 82 endvidere, at forhøjelsen af mineafgifterne i henhold til den ændrede minelov, som trådte i kraft i 2008, skete som led i en forhøjelse af de globale priser på råolie. Heraf udledte Retten, at da Kommissionen ikke havde gjort gældende, at 2005-aftalen var blevet indgået i forventning om en forhøjelse af mineafgifterne, kunne kombinationen af denne aftale med den ændrede lov ikke gyldigt kvalificeres som statsstøtte i artikel 107 TEUF's forstand.
- 42 Retten gav derfor MOL medhold og annullerede den omtvistede afgørelse.

Appellen

- 43 Kommissionen har til støtte for sin appel fremsat et enkelt appelanbringende om en retlig fejl, idet Retten foretog en urigtig fortolkning og anvendelse af betingelsen om selektivitet, der er fastsat i artikel 107, stk. 1, TEUF.
- 44 Anbringendet er opdelt i fire led.

Indledende bemærkninger

- 45 Det hedder i artikel 107, stk. 1, TEUF, at bortset fra de i traktaten hjemlede undtagelser er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked i det omfang, den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.
- 46 I henhold til Domstolens faste praksis skal alle betingelserne i denne bestemmelse være opfyldt, for at der kan være tale om statsstøtte i denne bestemmelses forstand (dom Kommissionen mod Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).
- 47 Det står således fast, at for at en national foranstaltning kan kvalificeres som statsstøtte som omhandlet i artikel 107, stk. 1, TEUF, skal der for det første være tale om statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler, for det andet skal denne foranstaltning kunne påvirke samhandelen mellem medlemsstater, for det tredje skal den give modtageren en fordel, og for det fjerde skal den fordreje eller true med at fordreje konkurrencen (jf. dom Kommissionen mod Deutsche Post, EU:C:2010:481, præmis 39 og den deri nævnte retspraksis).

- 48 I nærværende sag anfægtes alene fortolkningen og anvendelsen af den tredje betingelse, hvorefter den pågældende foranstaltning skal give modtageren en selektiv fordel.

Om det påberåbte anbringendes første led

Parternes argumenter

- 49 Kommissionen har kritiseret Rettens analyse af de retlige rammer for indgåelsen af 2005-aftalen og navnlig af de ungarske myndigheders skønsmargen med hensyn til beslutningen om eventuelt at indgå en forlængelsesaftale og med hensyn til størrelsen af den afgift, som fastsættes i en sådan aftale.
- 50 For det første har Kommissionen gjort gældende, at den undersøgelse af de ungarske myndigheders skønsmargen med hensyn til indgåelsen af en forlængelsesaftale, som Retten foretog i den appellerede doms præmis 70-74 og 79-81, er behæftet med en retlig fejl.
- 51 Retten fastslog nemlig ikke, at de ungarske myndigheder var forpligtet til at indgå en forlængelsesaftale ved forhandlingernes afslutning, men bemærkede i den appellerede doms præmis 57, at ifølge Ungarn var »indgåelsen af en sådan aftale om forlængelse ikke [...] obligatorisk«, hvorefter Retten i samme doms præmis 77 fastslog, at den omstændighed, at MOL var den eneste virksomhed, der havde indgået en aftale om forlængelse i kulbrintesektoren, kan forklares ved, at der ikke var enighed mellem parterne om forlængelsesafgiftens sats.
- 52 Det fremgår således af den appellerede dom, at mineloven giver de ungarske myndigheder en skønsmargen, som giver dem mulighed for udtale sig for eller imod indgåelsen af en forlængelsesaftale, der ikke er underlagt objektive kriterier og følgelig er selektiv. Det er endvidere Kommissionens opfattelse, at den omstændighed, at mineselskaberne kan beslutte at ansøge om forlængelse eller ej, således som Retten bemærkede i den appellerede doms præmis 71, ikke er relevant i denne henseende.
- 53 Følgelig anfægtes Rettens konklusion i den appellerede doms præmis 83 om, at det ikke er godtgjort, at den anfægtede foranstaltning er selektiv.
- 54 Denne konklusion er nemlig i strid med Domstolens praksis og navnlig med dom Frankrig mod Kommissionen (C-241/94, EU:C:1996:353, præmis 23 og 24), hvori Domstolen fastslog, at den omhandlede ordning i kraft af sit formål og generelle opbygning kunne stille visse virksomheder gunstigere end andre, eftersom den kompetente myndighed rådede over en skønsebeføjelse, som gav den mulighed for at afpasse den finansielle intervention efter forskellige hensyn, såsom navnlig valget af begunstigede, størrelsen af beløbet for den finansielle intervention og betingelserne herfor. Den er ligeledes i strid med dom P (C-6/12, EU:C:2013:525, præmis 27), hvori Domstolen fastslog, at hvis de kompetente myndigheder i henhold til national ret råder over en vid skønsebeføjelse hvad angår reglerne for anvendelsen af de pågældende foranstaltninger, er disse myndigheders afgørelser kun uden et selektivt element, hvis denne skønsebeføjelse er begrænset til objektive kriterier, som ikke er knyttet til den ved den pågældende lovgivning indførte ordning.
- 55 For det andet har Kommissionen gjort gældende, at Rettens analyse ligeledes er fejlagtig af den grund, at den ser bort fra den skønsmargen, som de ungarske myndigheder er indrømmet hvad angår størrelsen af den mineafgift, som de fastsætter i en forlængelsesaftale. Dette kunne medføre, at 2005-aftalen var selektiv.
- 56 Det er Kommissionens opfattelse, at den af Retten nævnte begrundelse i den appellerede doms præmis 72, hvorefter denne skønsmargen giver myndighederne mulighed for at bevare ligebehandlingen mellem aktørerne, ikke er fremsat i national ret som forhold til fastlæggelse af den foranstaltning, hvorved mineafgiften skal forhøjes, og således alene udgør formodninger. Retten har

følgelig tilsidesat Domstolens praksis, bl.a. domme Frankrig mod Kommissionen (C-241/94, EU:C:1996:353), Ecotrade (C-200/97, EU:C:1998:579), Piaggio (C-295/97, EU:C:1999:313), DM Transport (C-256/97, EU:C:1999:332), P (C-6/12, EU:C:2013:525), Ministerio de Defensa og Navantia (C-522/13, EU:C:2014:2262) og British Telecommunications mod Kommissionen (C-620/13 P, EU:C:2014:2309).

- 57 Kommissionen har endvidere anført, at i modsætning til hvad Retten anførte i den appellerede doms præmis 72, ophæver den omstændighed, at 2005-aftalen ved sin indgåelse skabte en byrde for MOL, ikke aftalens selektive karakter.
- 58 MOL har bestridt Kommissionens argumentation ved at gøre gældende, at det dels ikke fremgår af den appellerede dom, at minelovens § 26/A, stk. 5, overlader de ungarske myndigheder et skøn hvad angår indgåelsen af en aftale om forlængelse, dels at den af Kommissionen påberåbte retspraksis ikke er relevant i den foreliggende sag.

Domstolens bemærkninger

- 59 Det bemærkes indledningsvis, som generaladvokaten har gjort i punkt 47 i sit forslag til afgørelse, at kravet om foranstaltningens selektive karakter, der følger af artikel 107, stk. 1, TEUF, klart bør adskilles fra en parallel identificering af en økonomisk fordel, idet Kommissionen, når den har konstateret, at der foreligger en fordel i bred forstand, som direkte eller indirekte følger af en given foranstaltning, også skal godtgøre, at denne fordel er specifikt til fordel for en eller flere virksomheder. Med henblik herpå påhviler det navnlig Kommissionen at påvise, at foranstaltningen har indført differentieringer mellem virksomheder, der befinder sig i en tilsvarende situation i forhold til det formål, der forfølges. Fordelen skal således indrømmes på en selektiv vis og kunne bringe visse virksomheder i en gunstigere situation end andre.
- 60 Det bemærkes imidlertid, at kravet om selektivitet varierer, alt efter om den pågældende foranstaltning er en generel støtteforanstaltning eller en individuel støtte. I det sidstnævnte tilfælde giver identificeringen af en økonomisk fordel i princippet anledning til en formodning for, at den er selektiv. Ved undersøgelsen af en generel ordning skal det derimod fastlægges, om den pågældende foranstaltning, uanset om det er fastslået, at den indebærer en generel fordel, indebærer fordele alene for visse virksomheder eller visse erhvervssektorer.
- 61 Det følger heraf, at et relevant sammenligningskriterium med henblik på at fastslå, om den i nærværende sag anfægtede foranstaltning var selektiv, var at efterprøve, om proceduren for indgåelse af og fastsættelse af vilkårene for aftalen om forlængelse af minerettigheder, som er fastsat i minelovens § 26/A, stk. 5, indfører en differentiering mellem erhvervsdrivende, som i betragtning af det forfulgte formål befinder sig i en faktisk og retlig sammenlignelig situation, som ikke berettiges af den pågældende ordnings art eller opbygning.
- 62 Det følger af disse betragtninger, at nærværende sag klart skal adskilles fra de sager, der lå til grund for den retspraksis, som Kommissionen har nævnt til støtte for sin argumentation, og som er nævnt i denne doms præmis 54 og 56, med henblik på at anfægte Rettens analyse af de retlige rammer, der regulerer 2005-aftalen.
- 63 De nævnte domme vedrører nemlig nationale lovbestemmelser, hvorved der indrømmes en lettelse af afgifter eller andre gebyrer (domme Frankrig mod Kommissionen, C-241/94, EU:C:1996:353, Piaggio, C-295/97, EU:C:1999:313, DM Transport, C-256/97, EU:C:1999:332, P, C-6/12, EU:C:2013:525, Ministerio de Defensa og Navantia, C-522/13, EU:C:2014:2262, og British Telecommunications mod Kommissionen, C-620/13 P, EU:C:2014:2309) eller fritagelser vedrørende konkurs (dom Ecotrade, C-200/97, EU:C:1998:579).

- 64 Som generaladvokaten har bemærket i punkt 86 i sit forslag til afgørelse, er der en grundlæggende forskel mellem undersøgelsen af den selektive karakter af generelle fritagelses- eller reduktionsordninger, som pr. definition automatisk indrømmer en fordel, og undersøgelsen af fakultative bestemmelser i den nationale ret, som pålægger yderligere byrder. Såfremt de nationale myndigheder pålægger sådanne byrder for at opretholde ligebehandlingen af de erhvervsdrivende, er den omstændighed alene, at de nationale myndigheder råder over en vis skønsmargen, som er fastsat i loven – og ikke er ubegrænset, sådan som Kommissionen har gjort gældende ved sin appel – ikke tilstrækkeligt til at fastslå, at den pågældende ordning er selektiv.
- 65 Det skal følgelig fastslås, at Retten med føje i den appellerede doms præmis 72 fastslog, at den i nærværende sag omhandlede skønsmargen tjener til at afveje en yderligere byrde, der pålægges de økonomiske aktører, for at tage højde for bydende hensyn, der følger af ligebehandlingsprincippet, og således ved sin karakter adskiller sig fra de tilfælde, hvor udøvelsen af en sådan margen er forbundet med begunstigheden af en bestemt økonomisk aktør.
- 66 Det kan endvidere ikke gyldigt foreholdes Retten, at den begik en retlig fejl ved i den appellerede doms 74 at fastslå, at den omstændighed, at de satser, der er fastsat for hvert år af 2005-aftalens gyldighed, er et resultat af en forhandling, ikke er tilstrækkelig til, at denne aftale er selektiv, og at det kun ville have forholdt sig anderledes, såfremt de ungarske myndigheder havde udøvet deres skønsmargen på en sådan måde, at det begunstigede MOL ved at acceptere et lavt afgiftsniveau uden objektiv grund, henset til formålet med afgiftsforhøjelsen ved forlængelse af udvindingstilladelser, til skade for enhver anden aktør, der havde ansøgt om forlængelse af sine minerrettigheder, eller, hvis der ikke fandtes en sådan aktør, såfremt der forelå konkrete indicier på, at der fandtes en uberettiget fordelagtig behandling af MOL.
- 67 Med henblik på at afgøre, om Kommissionen havde godtgjort 2005-aftalens selektive karakter, undersøgte Retten i denne doms præmis 79 de satser, der er fastsat i medfør af denne aftale, og konstaterede, at den omtvistede afgørelse ikke indeholder noget indicium på en uberettiget fortrinsbehandling af MOL, og at det derfor ikke kan antages, at MOL havde ret til en fordelagtig behandling i forhold til enhver anden virksomhed, der potentielt befandt sig i en situation, der kunne sammenlignes med MOL's, som omhandlet i den i den appellerede doms præmis 54 nævnte retspraksis.
- 68 Retten konstaterede endvidere i den appellerede doms præmis 80, at Kommissionen, selv om den nævnte, at der forelå andre aftaler om forlængelse inden for sektoren for faste mineraler, ikke tog dem i betragtning, og at den herved ikke tog hensyn til alle de elementer, hvorved den kunne have vurderet, om 2005-aftalen var selektiv i forhold til MOL under hensyntagen til den situation, der var skabt ved andre aftaler om forlængelse af minerrettighederne, som ligeledes var indgået i henhold til minelovens § 26/A, stk. 5.
- 69 Som afslutning på analysen i den appellerede doms præmis 70-74, 79 og 80 kunne Retten i samme doms præmis 81 med føje konkludere, at under hensyntagen for det første til, at der ikke er selektive kendetegn ved de retlige rammer, der regulerer indgåelsen af aftaler om forlængelse af minerrettighederne, og til de betragtninger, der begrundes, at de ungarske myndigheder er tillagt en skønsmargen, og for det andet til, at der ikke foreligger indicier på, at disse myndigheder har givet MOL en fordelagtig behandling i forhold til enhver anden virksomhed, der befinder sig i en tilsvarende situation, kan 2005-aftalens selektive karakter ikke anses for godtgjort.
- 70 Under hensyn til de ovenstående betragtninger må det konstateres, at Retten ikke begik nogen retlig fejl ved undersøgelsen, i den appellerede doms præmis 70-74 og 79-80, af de retlige rammer, der regulerer indgåelsen af 2005-aftalen.
- 71 Det påberåbte anbringendes første led må derfor forkastes som ugrundet.

Om det påberåbte anbringendes andet led

Parternes argumenter

- 72 Kommissionen har gjort gældende, at Retten ved i den appellerede doms præmis 76-78 at fastslå, at eksistensen af objektive kriterier nødvendigvis udelukker enhver selektiv karakter, har tilsidesat Domstolens praksis, hvorefter den omstændighed, at der anvendes objektive kriterier for at afgøre, om visse virksomheder er omfattet af en national foranstaltnings anvendelsesområde, ikke nødvendigvis fører til den konklusion, at foranstaltningen ikke er selektiv (jf. i denne retning domme Spanien mod Kommissionen, C-409/00, EU:C:2003:92, præmis 49, og GEMO, C-126/01, EU:C:2003:622, præmis 35 og 39).
- 73 Følgelig anfægtes den appellerede doms præmis 76-78 samt den konklusion, som Retten udledte heraf i samme doms præmis 81-83, om, at 2005-aftalens og den anfægtede foranstaltnings selektive karakter ikke kunne anses for godtgjort.
- 74 MOL har gjort gældende, at Kommissionens argumentation er støttet på en urigtig læsning af den appellerede dom, og at den af Kommissionen nævnte retspraksis ikke er relevant i nærværende sag.

Domstolens bemærkninger

- 75 Det bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 76-78 analyserede de retlige rammer, der regulerer indgåelsen af aftaler om forlængelse af minerettighederne, herunder 2005-aftalen, som de fremgår af minelovens § 26/A, stk. 5.
- 76 Med henblik herpå undersøgte Retten, hvorvidt fastsættelsen af mineafgiftssatsen svarede til de objektive kriterier, som gjaldt for enhver potentielt interesseret aktør. I denne henseende gjorde Retten i den appellerede doms præmis 76 først opmærksom på, at mineloven var affattet generelt hvad angår de virksomheder, der kunne være omfattet af forlængelsen af minerettighederne. Herefter konstaterede Retten i den appellerede doms præmis 77, at den omstændighed, at MOL var den eneste virksomhed, der faktisk havde indgået en aftale om forlængelse i kulbrintesektoren, ikke nødvendigvis var et indicium på selektivitet, eftersom kriterierne for indgåelsen af en sådan aftale er objektive og gælder for enhver potentielt interesseret aktør, som opfylder dem, og en mangel på andre aftaler kan skyldes virksomhedernes egen beslutning om ikke at ansøge om forlængelse af minerettighederne. Endelig bemærkede Retten i den appellerede doms præmis 78, at de forhøjede mineafgifter, der var fastsat for 2005-aftalens varighed, blot skyldtes en anvendelse af minelovens bestemmelser.
- 77 Det følger af disse betragtninger, at Kommissionen har foretaget en urigtig læsning af den appellerede dom ved at kritisere Retten for at have fastslået, at eksistensen af objektive kriterier nødvendigvis udelukker enhver selektiv karakter, og dermed for at have tilsidesat retspraksis, hvorefter en given støtteordnings selektive karakter ikke kan udelukkes af den grund alene, at modtagerne er udvalgt ud fra objektive kriterier (domme Spanien mod Kommissionen, C-409/00, EU:C:2003:92, præmis 49, og GEMO, C-126/01, EU:C:2003:622, præmis 35 og 39).
- 78 Det bemærkes under alle omstændigheder, som MOL har gjort gældende, at Domstolen i de sager, der lå til grund for disse domme, undersøgte, om de af statsstøtteordningerne begunstigede var udvalgt ud fra objektive kriterier. I bl.a. dom GEMO (C-126/01, EU:C:2003:622) fandt Domstolen, at selv om de virksomheder, der havde fordel af ordningen i henhold til den nationale ret, var udpeget ud fra objektive og åbenbart generelle kriterier, begunstigede denne hovedsageligt kvægavlere og slagterier.
- 79 Som generaladvokaten har bemærket i punkt 91 i sit forslag til afgørelse, er dette spørgsmål ikke omhandlet i nærværende sag, hvorfor retspraksis, der følger af disse domme, ikke er relevant i nærværende sag.

80 Det påberåbte anbringendes andet led må derfor forkastes som ugrundet.

Om det påberåbte anbringendes tredje og fjerde led

81 Eftersom argumentationen fremsat til støtte for det påberåbte anbringendes tredje og fjerde led er tæt forbundet, skal de undersøges samlet.

Parternes argumenter

82 Kommissionen har i det væsentlige foreholdt Retten, at den i den appellerede doms præmis 64 og 65 fastslog, at det ikke af den omstændighed alene, at aktøren befandt sig i en fordelagtig situation i forhold til de øvrige aktører, kunne udledes, at der var tale om en selektiv fordel, eftersom den pågældende medlemsstat blot udøvede sin lovgivningsmagt på begrundet vis efter en markedsudvikling.

83 Retten har herved tilsidesat den retspraksis, hvorefter det med hensyn til anvendelsen af artikel 107, stk. 1, TEUF er uden betydning, om situationen for den, der formodes at være omfattet af foranstaltningen, med tiden er forbedret eller forværret (domme Grækenland mod Kommissionen, 57/86, EU:C:1988:284, præmis 10, og Adria-Wien Pipeline og Wieterdorfer & Peggauer Zementwerke, C-143/99, EU:C:2001:598, præmis 41).

84 Det, der betyder noget, er ifølge Kommissionen, at MOL efter den 8. januar 2008 var den eneste begunstigede virksomhed med hensyn til størrelsen af afgiften gældende for kulbrintefelter.

85 Kommissionen har endvidere gjort gældende, at Rettens tilgang, for så vidt som den pågældende udvikling består i en lovændring, som staten selv kunne træffe beslutning om, giver medlemsstaterne mulighed for at gøre gældende, at der ikke foreligger selektivitet, under henvisning til de metoder, som de anvender. Endvidere knyttede Retten i den appellerede doms præmis 67 og 82 med urette vurderingen af 2005-aftalens, og dermed den anfægtede foranstaltning, selektivitet til den berørte medlemsstats hensigt ved indgåelsen af denne aftale om at beskytte en eller flere aktører mod anvendelsen af en ny afgiftsordning – i dette tilfælde den ordning, som blev indført med den ændrede minelov.

86 Retten har således tilsidesat Domstolens faste praksis om, at artikel 107, stk. 1, TEUF definerer statslige interventioner på grundlag af deres virkning og uafhængigt af de teknikker, som medlemsstaterne har anvendt for at gennemføre disse interventioner (jf. bl.a. domme Belgien mod Kommissionen, C-56/93, EU:C:1996:64, præmis 79, Belgien mod Kommissionen, C-75/97, EU:1999:311, præmis 25, British Aggregates mod Kommissionen, C-487/06 P, EU:C:2008:757, præmis 89, og Kommissionen og Spanien mod Government of Gibraltar og Det Forenede Kongerige, C-106/09 P og C-107/09 P, EU:C:2011:732, præmis 91, 92 og 98).

87 MOL har gjort gældende, at det påberåbte anbringendes tredje og fjerde led skal forkastes, idet den appellerede doms præmis 64, 65, 67 og 82, i modsætning til, hvad Kommissionen har anført, ikke vedrører selektiviteten.

Domstolens bemærkninger

88 Det skal indledningsvis bemærkes, at Retten i den appellerede doms præmis 62 og 63 bemærkede, at den anfægtede foranstaltning udgøres af to elementer, nemlig 2005-aftalen og den ændrede minelov, og fastslog, at denne aftale ikke indeholder støtteelementer i artikel 107 TEUF's forstand.

- 89 Retten anførte i denne sammenhæng først, i den appellerede doms præmis 64, at når en medlemsstat indgår en aftale med en økonomisk aktør, som ikke indeholder et statsstøtteelement som omhandlet i artikel 107 TEUF, er den omstændighed, at de betingelser, der ligger uden for denne aftale, efterfølgende ændres, således at den pågældende økonomiske aktør befinder sig i en fordelagtig situation i forhold til de aktører, der ikke har indgået lignende aftaler, ikke tilstrækkelig til, at aftalen og den senere yderligere ændring af de omkringliggende omstændigheder hertil samlet set kan anses for at udgøre statsstøtte.
- 90 Herefter har Retten i den appellerede doms præmis 65 fremhævet, at hvis det forholdt sig anderledes, ville alle aftaler, som økonomiske aktører indgår med en stat, og som ikke indeholder et statsstøtteelement som omhandlet i artikel 107 TEUF, altid kunne bestrides, når situationen på det marked, hvor den økonomiske aktør, der er part i aftalen, virker, udvikler sig på en sådan måde, at det medfører en fordel for aktøren som anført i den appellerede doms præmis 64, eller når staten udøver sin lovgivningsmagt på objektivet begrundet vis efter en markedsudvikling, samtidig med at den overholder de rettigheder og forpligtelser, der følger af en sådan aftale.
- 91 Endelig fastslog Retten i den appellerede doms præmis 66, at en kombination af elementer som den, Kommissionen henviste til i den omtvistede afgørelse, kan kvalificeres som statsstøtte, når bestemmelserne i den indgåede aftale er foreslået ensidigt af staten til en eller flere aktører og ikke på grundlag af objektive kriterier, der følger af en tekst af generel rækkevidde, og som gælder på alle aktører. Retten har i den forbindelse præciseret, at den omstændighed, at kun en enkelt aktør har indgået en aftale af denne art, ikke er tilstrækkelig til at godtgøre, at aftalen er selektiv, eftersom en sådan omstændighed bl.a. kan følge af mangel på interesse fra andre aktører.
- 92 Endvidere henviste Retten i den appellerede doms præmis 67 til retspraksis, hvorefter en samlet støtteforanstaltning med henblik på anvendelsen af artikel 107, stk. 1, TEUF kan udgøres af flere kombinerede elementer på betingelse af, at de, henset til deres kronologi, deres formål og virksomhedens situation på tidspunktet for deres vedtagelse, er så tæt forbundne, at det er umuligt at adskille dem fra hinanden (dom Bouygues og Bouygues Télécom mod Kommissionen m.fl. og Kommissionen mod Frankrig m.fl., C-399/10 P og C-401/10 P, EU:C:2013:175, præmis 103 og 104 og den deri nævnte retspraksis).
- 93 Som led heri fremhævede Retten ligeledes i den appellerede doms præmis 67, at en kombination af elementer, således som Kommissionen anførte i den omtvistede afgørelse, kan kvalificeres som statsstøtte, når staten handler på en sådan måde, at den beskytter en eller flere erhvervsdrivende, der allerede er til stede på markedet, ved at indgå en aftale med dem, hvorved de indrømmes sikrede afgiftssatser for hele aftalens varighed, mens staten har til hensigt senere at udøve sin lovgivningsmagt til at forhøje afgiftssatsen, hvorved de andre aktører på markedet behandles ugunstigt, uanset om der er tale om aktører, der allerede var til stede på markedet ved indgåelsen af aftalen, eller nye aktører.
- 94 I betragtning heraf fastslog Retten i den appellerede doms præmis 68, at det i det foreliggende tilfælde skulle undersøges, om Kommissionen med rette kunne finde, at den anfægtede foranstaltning var selektiv.
- 95 Det følger af det ovenstående, som MOL har anført, at den appellerede doms præmis 64-67 ikke som sådan vedrører undersøgelsen af, om 2005-aftalen er selektiv, men udgør indledende bemærkninger for at præsentere de relevante rammer, hvorunder Retten har analyseret, om Kommissionen med føje kunne finde, at den anfægtede foranstaltning var selektiv.
- 96 Retten tilsigtede nemlig i realiteten med disse indledende bemærkninger, som generaladvokaten har bemærket i punkt 107 og 114 i sit forslag til afgørelse, at behandle spørgsmålet om de eksisterende forbindelser mellem 2005-aftalen og den ændrede minelov, som Kommissionen ikke tog specifik

stilling til i den omtvistede afgørelse, og navnlig at fremhæve den omstændighed, at uden en tidsmæssig og/eller funktionel forbindelse mellem disse to elementer kunne de ikke anses for at udgøre en enkelt støtteforanstaltning.

- 97 Med disse indledende bemærkninger anvendte Retten således blot den retspraksis, som Domstolen indførte med dom Bouygues og Bouygues Télécom mod Kommissionen m.fl. og Kommissionen mod Frankrig m.fl. (C-399/10 P og C-401/10 P, EU:C:2013:175), som Retten i øvrigt udtrykkeligt henviste til i den appellerede doms præmis 67, og hvorefter statslige indgreb kan antage forskellige former og skal undersøges i kraft af deres virkninger, hvorfor det ikke kan udelukkes, at flere på hinanden følgende statslige indgreb med henblik på anvendelsen af artikel 107, stk. 1, TEUF skal betragtes som ét indgreb. Dette vil bl.a. være tilfældet, hvis de på hinanden følgende indgreb, henset til bl.a. deres kronologi og formål samt virksomhedens situation på tidspunktet for indgrebene, er så tæt forbundne, at det er umuligt at adskille dem fra hinanden.
- 98 Retten konstaterede ud fra de samme betragtninger i den appellerede doms præmis 82 for det første, at den forhøjelse af mineafgifterne, der trådte i kraft i 2008, skete som led i forhøjelsen af de globale priser, og for det andet, at Kommissionen ikke havde gjort gældende, at 2005-aftalen blev indgået i forventning om en forhøjelse af mineafgifterne, hvoraf Retten udledte, at kombinationen af denne aftale med den ændrede minelov ikke kunne kvalificeres som statsstøtte i artikel 107 TEUF's forstand.
- 99 Det følger heraf, at Rettens argumentation i den appellerede doms præmis 64-67 og 82 ikke er behæftet med en retlig fejl.
- 100 Det bemærkes endvidere, at Kommissionens argument om, at det vigtige er, at MOL efter den 8. januar 2008 var den eneste begunstigede virksomhed, ikke kan tages til følge. Det står nemlig fast, som det fremgår af den appellerede doms præmis 46, at spørgsmålet, om den anfægtede foranstaltning var af selektiv karakter, alene blev diskuteret af parterne i forhold til 2005-aftalen og ikke i forhold til den ændrede minelov.
- 101 Under hensyn til de ovenstående betragtninger skal det påberåbte anbringendes tredje og fjerde led forkastes som ugrundede.
- 102 Eftersom ingen af de af Kommissionen påberåbte argumenter til støtte for dens eneste appelanbringende tages til følge, skal appellen forkastes i sin helhed.

Sagens omkostninger

- 103 I henhold til artikel 138, stk. 1, i Domstolens procesreglement, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da MOL har nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger, og denne har tabt sagen, bør det pålægges Kommissionen at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

- 1) Appellen forkastes.**
- 2) Europa-Kommissionen betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter